

Politikai napilap.
Megjelenik (vasárnap és ünnepnapi kivétellel) mindennap délután 4 órakor.
Szerkesztőség és kiadó hivatal:
Via Ciotta 26.
Telefon sz.: 778
Szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

FIUMEI HIRLAP

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva
Egy hónapra . . . 1 k. 20 fill.
Negyedévre . . . 3 k. 60 fill.
Vidéken, postai szétküldéssel:
Egy hónapra . . . 1 k. 80 fill.
Negyedévre . . . 5 k. 40 fill.
Hirdetési díj: Egy 4 hasábos nonpareille sor 60 fillér. Hivatalos hirdetések egy sor 1 kor.

Törvénytelen gyermekek.

A Wekerle-kormány megalkulása percében körül volt véve a szomorú emlékű Fejérváry-darabantok törvénytelen rendeleteitől. Ezek a Kristófiók rajzottak a sokaságtól s az volt mindenki vágya, hogy az új kormány — nem fogja adoptálni, tulajdon édes fiává fogadni a törvénytelen fattyakat.

Ez a remény nem valósult meg teljesen. A Wekerle-kormány válogatni kezd a törvénytelen alkotások között, a melyik tetszik neki, a melyiktől hasznot remél, azt törvényesíti, fiává fogadja. A többiek pedig leveti — a Tajgetosz sziklafokáról.

Az első megmenekült kisdud az autonóm vámtarifa. Született 1906. március 1-én. Apa, anya és keresztapa: Fejérváry Géza. Sok szidalom zudult e háromságra akkortájt, ugy szintén a kreaturára is. Most mégis uralkodni fog, mert Wekerle Sándor minden apasági kereset nélkül magáévá teszi. Néhai Vörös László kereskedelmi minisztert nem vesszük gyanuba a mostani kabinettel. O a saját esze után tett. Szüksége volt — Bécsnek az autonóm vámtarifára, tehát e lakáj megteremtette. De már frivolitás egy kissé Wekerléktől adoptálni a törvénytelen gyermeket.

Se jót, se rosszat az elkergetett darabantoktól átvenni nem szabad. Ami hetekkel ezelőtt még átka volt a nemzetnek, az ma ne legyen áldás.

Az imbecillitási keretében fogja a törvényhozással a törvénytelenül életbe léptetett autonóm vámtarifát is elfogadtatni, hogy az indennitási keretében adó s illeték mellett vigan szedhesse az új kormány a törvénytelen vámoikat is.

A szükség törvényt bont. Ez volt jelszava Kristóffyéknek. De hogy még arra is legyen példa és idő, hogy a törvénybontást szentesítjük, azt nem hittük volna. Leginkább nem a Wekerle-kormánytól, mely azért lett, hogy a törvényteleneket megsemmisítve, „törvényes törvényeket“ teremtsen, de semmiesetre sem azért, hogy törvénytöréseket expiáljon és gazembereket kihuzzon a fegyházból.

Az új kabinet pár hetes, fiatal férje a magyar alkotmánynak. Kissé visszariasztó hát, ha már házassága elején, a mézeshetekben törvénytelen gyermekeket kényszerül adoptálni, csak azért, hogy legyen gyerek. Ilyet az emberek is, a moral is csak elpetyhüdt, vén házastársaknak tudnak megbocsátani.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, máj. 11.

Az osztrák miniszterelnök, ki tegnap éjjel érkezett Budapestre, ma délelőtt 11 órakor látogatta meg Wekerle Sándor dr. miniszterelnököt. A két államférfiu tanácskozásról természetesen még semmit sem közölnek a nyilvánossággal és nem is fognak kiderülni a megállapodások május 15-ig, amikor is az osztrák miniszterelnök a Reichsrathban lesz kénytelen a magyar kérdésekről nyilatkozni. A kérdés most mindenekelőtt az, hogy vajjon Hohenlohe herceg vállalja-e a Gautsch volt miniszterelnökkel létrehozott megállapodásokat? A külső jelek mind arra vallanak, hogy Hohenlohe herceg vállalja a megállapodásokat.

Tegnap megnyílt a horvát tartománygyűlés. Az egész magyar közvélemény kíváncsian figyeli az ott folyó eseményeket s igen nagy sulyt fektet arra, hogyan megy végbe a pártalakulások foganata és hogy Pejacevics Tivadár gróf bán megállja-e a helyét. Eddig még minden simán folyt le. Az is perfektuálódott, hogy a rezolucionisták (magyarbarátok) se nem egyesülnek se ne nem szövetkeznek a Szarcsevics párttal, melynek tudvalevőleg Nagy Horvátország és a Magyarországtól való elszakadás a titkos vágya.

Kormánykörökben beszéltek ma azt az érdekes hírt, hogy a korjelnök mindenekelőtt nyolc havi indennitást fog kérni a Háztól s e törvényjavaslatban benne fog foglaltatni az autonóm vámtarifa is, melyet a Ház illetéknép egész szokatlanul az indennitással együtt fog megszavazni.

A két miniszterelnök tanácskozásáról tegnapi táviratom kiegészítésével még a következőket jelenthetem:

A két kormányelnök a tárgyalás során megvitatták mindazokat a közös ügyeket, a melyek most aktuálisak. Így Wekerle megismertette a magyar kormányt az álláspontját, a melyet kormányra lépése után már Gautsch volt osztrák miniszterelnökkel közölt s a mely szerint Ausztriával szerződéses alapon, önálló vámtarifa alapján kívánja a kereskedelmi és gazdasági viszonyt fenntartani, az 1899. évi XXX. törvénycikk értelmében. Hohenlohe kedvezően fogadta Wekerle előterjesztését, a melynek megvalósítása azonban természetesen az osztrák parlament határozatától is függ.

Megállapodás történt abban a tekintetben is, hogy a delegációt június tizenkezedikére Bécsbe hívják össze és ekkor csupán az 1905. és 1906. évi közös költségvetést intézik el. A delegáció az őszszel újra összeül Budapesten s akkor tárgyalja az 1907. évi költségvetést.

Egy és fél órakor gyülekeztek a magyar kormány tagjai a miniszterelnöki palotában, a hol Hohenlohe herceg tiszteletére ebéd volt. Az ebéd után az osztrák miniszterelnök újra tanácskozott a szakminiszterekkel s este 5 órakor visszautazott Bécsbe.

A bánhelyettes lemondása.

Zágrábról jeleltik: Chavrak Levin osztályfőnök tegnap beadta lemondását, a melyet valószínűleg el is fogadnak. Chavrak nem volt jelen az országos gyűlés tegnap megnyitó ülésén, mert a kormány és az ellenzéki pártok között Drohobecki püspök közvetítésével megállapodás jött létre, hogy Chavrak az ülésen nem fog mutatkozni. Az ellenzék tudatta a kormánnyal, hogy nagyon kellemetlen jelenetek lesznek, ha Chavrak az országos gyűlésen megjelent.

A főrendiház elnöksége. Csáky Albin gróf, a ki oly perfid viseletet tanusított a nemzeti elleállás idejében, tudvalevően nem marad meg a főrendiház e nőki székében. Wekerle már keresi is utódját. Tegnap hosszasan tanácskozott Széll Kálmán volt miniszterelnökkel a főrendiházi elnökség ügyében. Széll Kálmán kijelentette, hogy az elnökséget nem fogadja el, mert parlamenti tevékenységet akar kifejtetni. Wekerle megkérte Széllt, hogy gondolja meg a dolgot és holnap délig adjon végleges választ. A miniszterelnök ugyanis szombati audienciáján referálni fog a királynak a főrendiházi elnökség kérdéséről is. Ha Széll Kálmán nem vállalja el az elnökséget, akkor hir szerint Széchenyi Béla gróftól fogják e méltóságra kinevezni.

Il commercio di Fiume.

L'ultima seduta della Camera di commercio fu certo non inferiore d'importanza ad altra qualsiasi. Crediamo che le relazioni che ne hanno dato i giornali devono avere arrecato un pò di conforto al ceto commerciale, che da qualche tempo si sente depresso dalla situazione che non è gran fatto prospera e va perdendo ogni giorno titolo a dirsi tale, e dalle infinite delusioni, da gran tempo, e con costante continuità patite.

E' pur troppo così; negli ultimi tempi, contrariamente a qualche apparenza favorevole, Fiume accenna a decadere anziché a progredire.

A contribuire a questo doloroso effetto agiscono con grande efficacia gli scioperi così frequenti o parziali, o generali, che turbano spaventevolmente il corso regolare degli affari, cagionano ritardi, spese maggiori, e rendono quindi ognora la lotta pur così valorosamente sostenuta dai nostri solerti e perspicaci commercianti contro la concorrenza più difficile e penosa.

Essi, ripetiamo, devono aver tratto da quelle relazioni argomento e conforto, a speranze fondate di un migliore avvenire, secondo

ogni ragionevole previsione, non lontano.

Non ci sentiamo tanto forti nelle faccende commerciali da permetterci di assiderci a giudici degli uomini che direbbero per una lunga serie d'anni il ministero ungarico del commercio.

Ma certi fatti si palesarono così chiari, che anche ai profani è lecito affermare senza tema di smentite, che alcuni di quegli statisti non dettero prove di larghezza di vedute, non si dimostrarono in possesso di criteri sicuri, giusti chiari, e, pur troppo si mostrarono in quella vece non sempre mossi dal pensiero di tutelare e promuovere gl'interessi generali; si mostrarono, anzi, in quella vece pur troppo solleciti degli interessi punto legittimi di singoli sodalizi e anche di singoli individui. Il maledetto protezionismo, i privilegi esosi signoreggiarono feraci di grandiosi lucri per alcuni fondati sulla rovina generale.

Ora abbiamo ministro del commercio uomo che ad una rettitudine purissima, ad un patriottismo specciato, unisce senno vigoroso, ingegno nutrito di studi e di esperienza; uomo che ha concetto chiaro di ciò che allo sviluppo economico dell'Ungheria occorre, ed il fermo incrollabile proposito di prendere tutto quel complesso di provvedimenti che soli possono condurre la madrepatria e Fiume alla meta gloriosa e bella a cui devono pervenire.

Or bene quest'uomo ha promessa di far risorgere il commercio e Fiume, di rendere atta la nostra città alla grande missione che le è assegnata nell'azione rinnovatrice di svolgimento dell'economia nazionale ungarica, presa nel senso più complesso ed esteso della parola.

Senonchè, per quanto sia chiara nell'illustre uomo la coscienza della necessità che si presentano pel conseguimento del grande scopo, non sarà certo senza essenziale vantaggio ch'egli oda la voce dei nostri commercianti più intelligenti e sagaci e faccia tesoro dei loro suggerimenti sieno da lui richiesti, sieno conseguenza più o meno chiaramente espressa, dell'esame ch'essi fanno della situazione, delle cause che l'hanno prodotta, dei mezzi atti a migliorarla, a mutarla anzi da incerta e prevalentemente sfavorevole in decisamente prospera e lieta.

Il signor Celso Rudan è davvero uno di cotesti commercianti intelligenti e sagaci, a cui coteste doti, la coltura, la sicurezza perspicua dei criteri danno diritto di alzare la voce e quello di vederla ascoltata. Noi siamo sicuri che la chiara esposizione de' guai che opprimono il commercio di Fiume quella dei mezzi atti a toglierli, richiamerà l'attenzione del sapiente patriotta nelle cui mani ora sta il destino economico dell'Ungheria e quindi di Fiume.

E qui sentiamo alto il dovere di

ricordare gli assennatissimi e profondi studi del chiaro signor A. F. Smoquina, segretario della camera di commercio, i cui risultati egli rivela limpidi nelle sue belle e importantissime relazioni, che sono un tesoro di sapienza economica d'insegnamenti sodi e preziosissimi d'una lunga e perspicace esperienza.

Dobbiamo ricordare inoltre gli importantissimi memoriali dell'Associazione dei negozianti e industriali la cui direzione spiegho opportuna e saggia attività nel rivelare i guai e nel suggerire i modi di toglierli.

E il segretario dell'Associazione signor Szabó seppé dare ognora chiara ed accorta espressione alle idee sane, ai criteri giustissimi che nel seno dell'importante sodalizio si sono svolti e discussi.

Senza dubbio l'illustre ministro consulterà le corporazioni e gli uomini che hanno dato così preziosi saggi di profonda e precisa conoscenza delle cose e conseguito quindi l'indiscutibile diritto di veder il loro consiglio ascoltato e sagacemente seguito.

Támadás a Cunard ellen.

A kivándorlás feltűnő nagysága miatt erős támadások érik most a fővárosi sajtó meg nem fizetett részében a Cunard Linet. Őt teszik bűnbakká s vele kapcsolatban az *Adria* tengerhajós társulatot azért, hogy oly rettenetes méreteket öltött a magyarországi kivándorlás. Sokszor rámutattunk a *Fiumei Hirlap*-ban s a budapesti sajtó elfogulatlanabb orgánumaiban is a kivándorlás igazi okaira. Egészen mások azok, mint a Cunard üzleti fogásai s emberkereskedése. A hol nincs eladó portéka, nem bír ott venni a legélelmesebb kalmár sem. A népet állami intézményekkel kell itthonra kötni s nem védeni a tengerhajós vállalatok emberbőrre utazó spekulációjától. Ily védelem ugyanis céltalan. A ki nincs itthon meglegedve, az kimegy, ha nem a Cunarddal, más vállalattal. Az embernek jogállamban szent a szabad költözési joga. Ezt akadályozni még az állam sem bírja. Mindössze meg lehet nehezíteni az utlevelek kiállítását, őrizni lehet a határokat, hogy az emberek utlevél nélkül ne szökjenek, közmunkákkal és parcellázásokkal le lehet kötni az embereket és ugy a német, mint az angol kivándorlási ügynököket, még ha magyar cégük is volna, el, illetőleg ki lehet tiltani az országból.

Sajnos téma, s mi is elég sűrűn felpanaszoltuk, hogy ha így tart a kivándorlás, harminc év alatt a Cunard-Line állami szubvencióval az egész magyarságot elszállítja Amerikába. Mert csak tekintünk meg az országos statisztikai hivatal legutolsó kivándorlási kimutatását a március havit. E szerint hazánk népe, a születési többlet révén, e hóban tizen-ezer lélekkel szaporodott; ellenben az amerikai kivándorlás ugyane hó alatt tizenhét ezer embert vont ki tőlünk.

Tehát hétezer emberrel több vándorolt ki Amerikába, mint a mennyivel az ország a népesedési mozgalom révén gyarapodott. Egy hónapban hétezernyi apadás és tizenhét ezernyi kivándorlás. És ez nem is a legrosszabb hónap. De tegyük fel, hogy a legrosszabb és hogy átlag csak ötezer az apadás, akkor is hatvanezerrel apad a lakosság évente, a kivándorlások pedig háromszor annyira, vagyis száznyolcvanezerre rúgnak. Még szomorubbá válik a statisztika, ha figyelembe vesszük, hogy a kivándorlók között volt 5142 egyén, akinek anyanyelve magyar. Tehát hatvanezer magyar ember vándorol évente Amerikába, vagyis

a népesség egész apadása jóformán a magyarság rovására, az elmaradó szaporulat a többi nemzetiség rovására esik.

Am mindezt az „eredményért” ne annyira a vállalkozó hajóstársaságokat, hívják őket Adriának, vagy Cunardnak, tegyük felelőssé. Ők kereskedők, a kik nyereséges szerződéseket kötnek és ezek értelmében szállítanak fát, cukrot, konzervet vagy emberhúst. Business is business! Üzlet, üzlet és a pénz nekik nem büzös: csak annak a pénznek van büze, melyet a magyar állam saját népének irtásáért kap. Az a botrány és erköcsletelen, hogy egy állam pénzt kapjon minden kivándorolt állampolgára után a seftelő hajósoktól. Mint a hogy a magyar állam tényleg zsebre vág tiz koronát minden kivándorolt magyar után s ugyanennyit vág zsebre fejünkint az *Adria*, államilag szubvencionált magyar hajós társaság is. A törvény itt gázságot követett el: törvényesítve, sőt honorálva a modern rabszolgakereskedést. De bolond az s ha a sajtó teszi, még bolondabb, a ki ezekért a középkori állapotokért akár a Cunardot, akár az *Adriát* támadja. Tessék neki menni a rabszolgakereskedelmi törvénynek s azt megdönteni. A nemzeti kormánynak, ha az nem fogja e tényeket megszüntetni s nem fog véget vetni mielőbb a magyar állam legnagyobb szegényfoltjának, ennek a Cunard-*Adriás* szerződéses emberhusszállításnak.

HIRES.

— **Fordulat a Búbics ügyben.** Búbics Zsigmond volt kassai püspök műkincseinek ügyében, mint már említettük, kiderült, hogy a főpásztor tudta és beleegyezése nélkül indították meg a bűnvádi eljárást Hajnóczy János magántitkár és László Fülöp régiségkereskedő ellen. A házszóló Búbics nem tudott. Badeni tartózkodása alatt alig adtak a kezébe újságot s így a történetekről tudomást sem szerzhethet. Nemrég Bécsbe áztatott, a hol meglátogatta egykori tanítványa, Esterházy Alajos herceg gárdakapitány, aki előtt egy nagy állású ur szóba hozta azt a házszólót, amelyet Fischer-Colbrie, az új kassai püspök érdekében Búbics, Hajnóczy és László ellen folytatnak. Ekkor értesült csak a püspök előszőr a dolgról. Sürgőnyileg magához kérte a fogságból most már kiaszabadult Hajnóczit és egy bécsi közjegyző által hitelesített okmányban kijelentette, hogy nemcsak meghatalmazást nem adott Hets Ödönnek, titkára és László Fülöp feljelentésére, de egyáltalán nem is tudott az egész dolgról. E kijelentés alapján a bíróság végleg beszüntette Hajnóczit ellen az eljárást. Védője, dr. Fényes Samu révén Hets ellen okirathamisítás és hamis vád büntetése miatt feljelentést tett és egyben arra kérte a bíróságot, hogy erről az ügyvédi kamarát, mint fegyelmi hatóságot is értesítse. Ezzel egyidőben dr. Fényes Bérczi Béla rendőrtanácsos ellen is tesz fenyegető feljelentést.

— **Lerándulás Fiuméba.** A Budapesti Athletikai Klub, mint a *Fiumei Hirlap* már jelentette, a pünkösdi kettős ünnep kirándulást tervez. A klub igazgatósága a szervezéssel László Márton titkárt bízta meg, a ki jelentkezéseket elfogad (V. Váci-körut 32. Magyar Kereskedelmi R.-T.) A kirándulást rendkívül kedvező feltételek mellett rendezik. Indulás június 2-án, szombaton este 6.50 órakor a keleti pályaudvaron gyorsvonattal. Visszajövet június 4-én este 8

órákor, érkezés Budapestre 5-én, kedden reggel 8.50-kor. A klubtagok által hozott vendégeket, hölgyeket is, korlátozott számban, szívesen lát a B. A. K. vezetősége.

— **Horvátok a függetlenségi körben.** Budapestről jelentik, hogy a függetlenségi pártkörben az este megjelent *Supilo* Ferenc, a fiumei „*Novi List*” szerkesztője is két horvát képviselő társaságában. A pártkör tagjai szívesen fogadták őket. A horvát vendégek a horvátországi helyzetről referáltak, meg a fiumei furcsa választásról.

— **Tengeri zeneestély.** A fiumei magyar egyesületek a jövő holdtölte körül és pedig június hó 2-án vagy 5-én hangversenynyel és tűzijátékkal összekötött estélyi tengeri kirándulást rendeznek több kisebb nagyobb gőzessel. A részvételi díj az ünnepélyt rendező egyesületek tagjai részére személyenkint 2 korona, családonkint 4 korona, mások részére személyenkint 3 korona, családonkint 6 korona. A résztvenni óhajtók a részvételi díjnak póstautalványon való beküldése mellett folyó évi május hó 25-ig jelentkezhetnek: *Solymásy* E. Oszkár tengeri hajózási főfelügyelő urnál (Tengerészeti akadémia) és *Fodor* Gábor urnál (Dohánygyár). A részvételi jegyek a jelentkezőknek pósta utján fog megköldetni.

A bevételi fölösleget a rendezőség a magyar iskolahajó egyesület céljaira való fordítás végett a „*Budapesti Hirlap*”-nak fogja beküldeni.

Ezen felette vonzó és érdekes kirándulás programját a rendezőség tekintettel arra, hogy ezen ünnepélyt a magyarság és a velük érző tengerparti lakosság jó egyetértésének ünnepszere is felhasználhatóvá kívánja tenni, nagy szabásúnak tervezi, miért is azt csak május vége felé fogja közvétehetni, mikor már tudni lehet, hogy mily érdeklődés mulatkozik a szép eszme iránt. Kívánják, hogy a szép eszme minél nagyobb részvétellel mellett valósuljon meg.

— **Kirándulás Arbe szigetre.** Jelen tettük, hogy a Tengerparti m. kir. állami tisztviselők egyesülete vasárnap kirándulást rendez Arbe szigetére. Ma erre vonatkozólag a következő sorok közlésére kérték fel a *Fiumei Hirlap*-ot:

A „Tengerparti m. kir. állami tisztviselők egyesülete” kizárólag tagjai és azok szorosán vett családtagjai részére e hó 13-án, vasárnap kirándulást rendez Arbe szigetére. Résztvevők kizárólag csak egyesületi tagok és azok családtagjai lehetnek. A részvételi díj egyes személyek részére 2 korona, család részére az első személy után 2 korona, minden további családtag után 1 korona. Előjegyzéseket elfogad az egyesület pénztárosa, *Fodor* Gábor dohánygyári tiszt. Indulás vasárnap, e hó 13-án reggel pontban 8 órakor az *Adamich-mórlóról* a Magyar-horvát gőzhajóstársaság „*Liburnia*” gőzösével, mely egész nap az egyesület rendelkezésére áll. Fiuméből menet Zenggebe, hová körülbelül fél 11 órakor érkezik meg a hajó. Zenggeben kiszállás és *Termátsits* Kálmán kir. tanácsos vezetése alatt megtekintése a város nevezetességeinek. 12 órakor ebéd étlap szerint a „*Hotel Hotel Zagreb*”-ban (a vigalmi bizottság kéri a t. tagtársakat, hogy valamennyien ott ebédeljenek.) Zenggeből a hajó fél 2 órakor indul tovább Arbéba, hol esti 6 óráig marad. 6 órakor indul Arbéből Fiuméba, a *Areglia* és *Cherso* szigetek közötti csatornán át minden kikötés nélkül érkezik Fiuméba, körülbelül esti 10 órakor. A hajón restauráció van a hajóstársaság költségén meleg és hideg ételekkel itallal ellátva. A hajón lehet reggelizni és vacsorázni. A vigalmi bizottság gondoskodott arról, hogy a kirándulókat egy magyar zenekar szórakoztassa.

— **Egy heti kivándorlás.** Az amerikai magyar bevándorlás a múlt héten megint csökkenést mutatott. Az ok ugyan-

az, a mire a minap rámutattunk: a mezei munkák most némileg itthon tartják a népet. A *New-York*ba múlt héten érkezett 2845 magyarországi kivándorló közül csak 780 volt magyar anyanyelvű, ellenben feltűnően emelkedett az utóbbi időben a horvát kivándorlók száma, a kik leginkább *California*, *Montana* és *Indiana* államokba törekednek. A múlt heti magyarországi kivándorlók legnagyobb része Fiumén át ment *New-York*ba.

— **Uno scandalo.** Proviamo a doverne parlare quello schifo e quel ribrezzo che devono senza interruzione accompagnare il medico costretto della sua nobile missione, a cui con eroica abnegazione si sacrifica per la salvezza del malato, ad un attento esame di sostanze reiette.

Lo diciamo esplicitamente. Se la denuncia avesse avuto un fondo qualsiasi di verità, ci saremmo posti con tutta energia dalla parte degli accusatori e avremmo reclamato ad alta voce il severo peso della legge su chi scende in tanta abiezione.

Ma è giusto, è doveroso con eguale anzi ancora maggiore forza scagliarsi contro l'infame calunnia. Nella dolorosa esperienza della debolezza umana, in genere siamo disposti all'indulgenza; tutti siamo soggettivi all'errore, tutti possiamo cadervi. Ma dinanzi alla malvagità del calunniatore ci sentiamo presi da una indignazione che non ci sarebbe possibile frenare.

Ed è quindi che vorremmo segnare di ferro rovente la fronte dei luridi che hanno preparato il trucco sconcissimo, perchè portino indelebile sulla fronte il marchio della loro infamia.

Avete libertà di combattere ognuno nei suoi principi, nelle sue opinioni, ma quello non avete certo di affibiargli azioni che non ha commesso specie allorchè si tratti di azioni così infamanti. Siete assassini della specie più vile e più abietta, a petto di quali l'assassino nel volgare senso della parola è degno di stima e rispetto.

Siamo ben lieti che il trucco obbrioso sia stato così presto smentito.

I bricconi spregevolissimi avranno il loro castigo nel vedere elevarsi i calunniati nella stima e nell'ammirazione degli onesti di ogni partito, di ogni fede.

I lettori hanno compreso; alludiamo alla infamissima calunnia scagliata contro i r. cappuccini.

Non parliamo de particolari del fatto per la sua sconcezza e perchè è ormai generalmente noto.

Che cosa si sono proposto i calunniatori? Di giovare alla loro causa?

Ebbenc sappiamo che il più fiero loro nemico non poteva arcarle danno maggiore.

E non ci venite parlare della libertà; siete i più esosi tiranni che il mondo abbia mai dato. La libertà riconosce a tutti eguale diritto e non solo a voi.

Se questo è l'avvenire che ci preparate, andate alla vostra malora.

— **A rappresentanzából.** Fiume város képviselőtestülete ma este 6 órakor ülést tart a következő napirenddel:

1. Egy fiumei hölgybizottság ajánlata a városnak ajándékozandó fiumei címer ügyében. 2. A megszorított helyőrség ideiglenes elszállásolása. 3. A bérköcsitulajdonosok kérelme a tarifa megváltoztatása ügyében. 4. A műszaki bizottság egy tagjának kinevezése. 5. Az esküdteket összeíró és ellenőrző bizottság kinevezése. 6. Zárt ülés.

— **Általános sztrájk Olaszországban.** Rómából jelentik: Az itteni munkáskamara elhatározta, hogy ma délután két órakor megkezdje az általános sztrájkot. A bolognai munkáskamara az általános sztrájk folytatását, a milánói munkáskamara határozatától tette függővé. Milánóban bizonytalan időre határozták el a sztrájkot. Bolognában az újságok nem jelennek meg s a hatóságok rendkívüli intézkedéseket tettek a katonai pékműhelyek megoltalmazására.

— **Elfogott betörő.** Budapestről jelentik: Ma délelőtt Bérczi Béla rendőrtanácsosnál egy munkás ember jelentkezett s azt a vallomást tette, hogy az annavölgyi kőszénbánya irodájában elküvetett betörést sógora. Szenes József annavölgyi bányamunkás követte el. A rendőrség intézkedésére Szenest le is tartóztatták Tizenhét-ezer korona készpénzt találtak nála. Beismerte, hogy a betörést ő követte el.

— **Vasutasok szövetkezete Fiumében.** A magyar vasutasok országos szövetsége a fiumei kerületének választmányi tagjai ma gyűlnek össze választmányi ülésre, melynek tárgya, a folyó ügyek elintézésén kívül egy, Fiumében felállítandó és a budapestitől függetlenül működő *fogyasztási szövetkezetnek* létesítése lesz. Az országos központi választmányi ülés f. hó 13-án tartatik meg Budapesten.

— **A reggeli lapok hírei.** — **Dreyfus rediivus.** Egy párisi távirat szerint a felsőbíróóság pünkösdtől újabb vizsgálat alá veszi a Dreyfus-pör revíziójára vonatkozó kérelmet. — **A dumát megnyitották.** Szent-Pétervárról sürgönyzik, hogy a дума megnyitása Miklós cár által tegnap nagy pompával és teljes rendben ment végbe. A cárt és kíséretét egész szuronyerő védte. — **Vissza a tengerre.** Hamburgba visszatért tegnap egy Hermann nevű huszonhárom éves tengerész, a ki három hónappal ezelőtt nősült meg. De feleségét nem a lakásán, hanem egy táncsteremben találta. Hermann, féltékenységi rohamában agyonlőtte a feleségét, azután öngyilkossá lett.

Színház Zene, Művészet.

* **Gül-Baba.** Ötödöszer került tegnap színe a magyar színházban a Gül-Baba. A Gábor diák szerepét ismét *Sugár Jolán* játszotta. A látványos operettet még többször fogják előadni.

Magyar színház.

Páratlan bérlet. Páratlan bérlet.
Ma este 8 órakor.
Fényes kiállítással.

Másodszor Másodszor

Lysistrata

(Makranczos hölgyek.)
Operette 2 felvonásban.

Személyek:

Themistokler, atheni hadvezér	Virágh Ferenc
Lysistrata, a felesége	Rédey Szidi
Bachis) Lysistrata	Albert Böske
Cypris) hugai	Bercik Margit
Plantias, Bachis	
völegénye	Hunfi Imre
Nikias, Cypris	
völegénye	Sáfrány Vilmos
Leonidas, spártai	
hadvezér	Sárosi Andor
Nulpios, kutyamosó	Papir Sándor
Polixo, masseuse	Havassy Szidi
Paulina	Szőnyi Ilona
Amor	Sinkó Gizi
Amazon	M. Gömörly Vilma

Holnap
itt először

A szép Galathea

Vig opera 1 felvonásban.

Scapin furfangjai

Vigjáték 3 felvonásban.

* **Lysistrata.** Ma este *Rédey Szidival* a cimszerepben a Lysistrata kerül színe másodszer. A szeretetreméltó primadonnának majdnem ez a legjobb énekszerepe. *Albert Erzsinek, Berczik Margitnak, Sinkó Gizinek, Virágh Ferencnek* szintén jó szerepeik vannak a Lysistratában.

* **Magyar színház.** Szombaton élvezetes estéje lesz a közönségnek. Színe kerül ugyanis Molière egyik legmulatságosabb vigjátéka, *Scapin furfangjai*, *Papir Sándorral* a cimszerepben. Utána *Souppé örök szépségű dalmítvét, a Szép Galathea-t* tűzte ki az igazgatóság, *Bejczyné Répássy Gusztival* a cimszerepben. *Partnere, Pygmalion, Bejczy, Midast Virágh játsza.*

Vasárnap délután lesz a *Gül-Baba* első délutáni előadása, hogy a vasárnapi közönség is megismerje e bűbajos dalmítvét. Este *Sugárral és Hajagossal* a főszerepekben a *Szökött katona* kerül színe. A többi szerepet *Daróczy, Aitner, Csiky, Szóke, Szabó, Hunfi és Sáfrány* játszik.

TÁVIRATOK.

Wekerle Bécsben.

Budapest, május 11. Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt Bérczi miniszteri titkár kíséretében Bécsbe utazott. Holnap délelőtt kihallgatásra jelentkezik a királynál s előterjesztést tesz az országház megnyitása ügyében. A miniszterelnök elutazása előtt Polónyi Géza igazságügyminiszterrel s *Andrássy Gyula* belügyminiszterrel tanácskozott.

Wekerle bécsi utja.

Budapest, május 11. Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután Bécsbe utazott. A miniszterelnök szombaton délelőtt kihallgatásra megy a királyhoz s jelentést fog tenni az új parlament pártviszonyairól s előterjesztést tesz az országgyűlés megnyitása ügyében is. Wekerle szombaton tárgyalni fog a közös miniszterekkel is, de még szombaton haza utazik Budapestre.

A főrendiház elnöke.

Budapest, máj. 11. Gróf Széchenyi Béla, a főrendiház tagja kijelentette, hogy az a hír, hogy a főrendiház elnökévé jelölték volna, nem felel meg a valóságnak.

Zajos ülés a horvát országgyűlésen.

Budapest, máj. 11. A horvát országgyűlés mai ülésén ismét heves jelenetek játszódtak le. Az ellenzék nagy lármát csapott, tüntetett a kormány ellen s a megsemmisítését követelték. „Ki kell pusztítani ezt a csöselék kabinetet” — kiáltották. Az ülésen nagy izgalom volt s az elnök nehezen tudta a rendet helyreállítani.

Egy főrend halála.

Budapest, máj. 11. Karap Ferenc főrendiházi tag ma délelőtt Budapesten meghalt.

Egy darabant szolgál.

Budapest, május 11. Gróf *Andrássy Gyula* belügyminiszter, mint a hivatalos lap jelenti, *Boros Samu* kivándorlási felügyelőt felmentette állásától. *Boros Samu* titkára volt a gyászos emlékü haladópartnak.

Supiló a rezolucionistákról.

Budapest, máj. 11. *Supiló Ferenc*, a *Novi List* szerkesztője tegnap Budapesten volt s fel akarta keresni *Polónyi Géza* igazságügyi minisztert. *Polónyival* nem találkozhatott s gróf *Andrássy Gyula* belügyminisztert és *Günther Antal* belügyi államtitkárt kereste fel. *Supiló* az államférfiak előtt kijelentette, hogy az a hír, hogy a rezolucionisták szövetkeztek volna a *Starcevics* párttal, valótlan.

Draskóczy él.

Budapest, máj. 11. *Budapestről* jelentették s a fővárosi lapok hozták is azt a hírt, hogy *Draskóczy*, függetlenségi képviselő meghalt. Ezzel szemben ma táviratozzák, hogy *Draskóczy* nem halt meg, a legjobb egészségnek örvend.

Smentlta.

Budapest, 11. *Il conte Béla Széchenyi* nega ch'egli' sará nominato presidente della Camera dei magnati.

L'opposizione croata resta divisa.

Budapest, 11. E' stato qui Francesco Supilo. Desiderava parlare col ministro della giustizia Geza Polonyi, ma non l'ha potuto trovare. Parlò invece col conte Teodoro Batthyany e col segretario di Stato al ministero degli interni Ant. Günther, ai quali egli assicurò che tra il partito della coalizione croato serba ed il partito starceviciano non si stringerà accordo di sorta.

Alla Dieta croata.

Zagabria, 11. Oggi la Dieta croata tenne seduta che riuscì tempestosissima.

I membri del governo furono coperti d'ingiurie, d'improperi, sin di minacce. Non si permise loro di parlare.

I deputati dell'opposizione gridavano furibondi: fuori, canaglie; fuori servi abietti, fuori assassini della nazione.

Wekerle a Vienna.

Budapest, 11. Alessandro Wekerle parti per Vienna accompagnato dal segretario ministeriale Barczy.

Domani il presidente dei ministri sará ricevuto dal Re a cui sottoporrá proposte concernenti la convocazione del Parlamento.

Prima di partire Wekerle conferì coi ministri *Andrássy* e *Polonyi*.

La morte di un magnate.

Budapest, 11. Francesco Karap membro della Camera dei deputati è morto.

Una destituzione.

Budapest, 11. L'ex-ministro degli interni *Kristoffy* avea nominato il segretario del club progressista *Samuele Boros* a ispettore della immigrazione.

Il presente ministro conte *Andrássy*, gli tolse tale carica.

Non è mnrto.

Budapest, 11. Ieri si era sparsa la voce che il deputato *Draskóczy* sia morto.

La notizia non è vera.

A nagyvilágból.

Gőzhajó és jéghegy összeütközése. Az „Anglo-Peruvian”-gőzös, amelynek legénysége a múlt pénteken érkezett Weymouthba, — mint onnan jelentik — összeütközött utközben egy jéghegyvel, aminek következtében elsüllyedt. Az 5500 tonna tartalmu gőzös Angliából indult Filadelfiába és Uffund and partjai mentén váratlanul jéghegyek keresztek út-irányát. Semmiféle manővrozás sem használt. Estefe az egyik hatalmas jéghegy teljes erővel nekiment a hajónak, úgy hogy az orra azonnal beszakadt és a fedélzet megtelt vízzel. A legénység megfeszített erővel dolgozott a hajó megmentésén, de fáradozásuk hiabavaló volt. Csak annyi idejük maradt, hogy lebozsássák a mentő-csónakokat, hogy azokon gyorsan helyet foglalhassanak, mert az „Angol-Peruvian” rohamosan kezdett süllyedni. Szerencséjükre mensokára találkoztak a „Mohawk”-gőzössel, amely a hajótöröttet fedélzetére vett és azután elszállította őket Weymouthba.

— **Oroszlánok vérengzése.** Choromo középafrikai város ellen valóságos támadást intézett egy csapat kiéhezett orosz-lán és a benszüllöttek közül tizenegyet szétmárcangoltak. Este felé közeledtek a kiéhezett fenevadak a város felé és mindjárt a városba vezető uton megtámadtak két négert. Az egyiket szétépték és felfalták, a másiknak azonban sikerült a városba futnia, ahol egyenesen a kormányzóház épületébe menekült. A kormányzósági épület előtt álló őrszem nem akarta elhinni a néger elbeszélését és miközben ezzel vitakozott, a vértől még jobban megvadult fenevadak a városba jöttek és megrohanták a kormányzósági épületet. Mindez oly hirtelen történt, hogy az őrség nem is használhatta fegyverét. Három közülük és a már egyszer elmenekült négert az oroszlánok szétépték. Egy másik néger az épület belsejébe menekült, de két oroszlán oda is követte őt és ezt is szétépték. Egy, a közelben álló kunyhó előtt egy kis gyermek játszott, akít az egyik oroszlán egyetlen csapással megölt. Hasonló sorsra jutott az anya is, aki gyermeke védelmére sietett. Utóbb még három néger esett a bestiak áldozatául. Az összes megölt embereket felfalták. Szétépték azonkívül még sok háziállatot is és azután órákig csatangoltak fel és alá a városka utcáin óriási rémületére a benszüllötteknek, akik kunyhóikat hirtelen eltörölszolták. A fenevadak egész éjszaka a városkában maradtak és csak amikor virradni kezdett, tüntek el a pusztaságban.

Sztrájkoló kávéházak. A Franciaországban dúló általános sztrájknak leg-súlyosabb következményeit talán Marseille érzi. Itt ugyanis a kávéházi alkalmazottak és pincérek is sztrájkolnak, úgy, hogy a város összes kávéháza zárva vannak. Emberemlékezet óta erre nem volt eset és a marseillei polgárság kétségbe van esve. Eugène Spuller volt az aki a kávéházakat (nagyon elmésen) a demokrácia szalonjának nevezte. Marseilleben a kávéház nemcsak szalon és szórakozási hely, hanem iroda, dolgozószoba, üzlethelyiség, stb. is. Akárcsak nálunk Budapesten. A város életének egy jelentékeny része zajlik le a kávéházban. És ez a zajlás most szünetel. Nemcsak a kávéosok, de a vendégeik is boldogtalanok az ügyek ilyen fordulása által és egyformán forró hévvel imádkoznak azért, hogy a sztrájknak vége legyen.

Hela szájviz,

Sternbach gyógyszerésznél táblácska alakban, a jelenkor legjobb szájvize. Elismerő levelek *Trani* grófné ő királyi fensége, báró *Weigel* tábornagyától, stb. stb. Egy üveg ára 1 korona. **Abbazia-gyógyszertár.**

A „Fiumei Hirlap“-ot a következő üzletekben és dohánytözsdékben árusítják:
 Globus, Via Vincenzo de Domini.
 Sablich, Via Municipio 1.
 Gregorich Via Fosso 3.
 Capudi Via Duomo
 Simom Via del Ponte
 Barbis, Via Adamich.
 Camera, Corso 16.
 Candellari, Corso 2.
 Potosnjak, Via Molo. Casa Greca.
 Agenzia Gazette, Via Riva 6.
 Sichich, Via Andrássy 7.
 Wolf, Via Pile 2.
 Bassic, Via Lido 2.
 Lenac, Via Fosso.
 Facis, Corso prolungato.
 Rodnig, Piazza delle Erbe.
 Flaipan, Via Canale 6.
 Pesenti, Via Fiumara.
 Grubescic, Via Fiumara 2.
 Terbrievic, Via Fiumara 3.
 Milosev, Sušak. (Casa Bachich.)
 Stedal, Via Governo (Corso).
 Hromatka, Via Governo 10. (Corso).
 Descovich, Via Adria.
 Nagytözsde, Piazza Elisabetta 3.
 Goštiša, Zabica.
 Widmar, Corsia Deák 34.
 Psichál J., Pénzügyöri laktanya.

Due stanze

con poggiuolo, tanto per scrittorio che per abitazione, sono d'affittarsi, con luce elettrica. Rivolgarsi all'amministrazione del giornale.

OLCSÓN

minden féle Bicikli-alkatrészek, berendezéssel együtt pár napig eladásra kerülnek Via Governo 6. szám.

**HOTEL ERTL
 ABBAZIA.**

Csak „SICULIA“ névvel eláttott üvegek valódiak
 A Málnási „SICULIA“ forrás-víz
 a sós savanyúvizek királya.
 Sziklarétegeken átfurt ártézi forrás.
 A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. — Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyag hurutos bántalmait ellen Korányi, Kéty, Tauszk. Riegler tanár urak szakvéleményei a MALNÁSI „SICULIA“ forrást a kontinens legdusabb természetes alkalis sós savanyúvizének minősítik.
 Magyarországi főraktár:
BRAZAY KÁLMÁN
 BUDAPEST, József-körút 37.
 Kapható minden gyógyszerárban, drogéria és fűszerkereskedésben.
 Fiumei főraktár:
ERNESTO BENCO, drogueria.

HIRDETÉSEKET

felvesz a „Fiumei Hirlap“ kiadóhivatala.

Brachfeld F.

Ő cs. és apostol. kir. Felső Kamarai szállítója
 cs. és kir. udvari szállító
Budapest
Dorottya utca 7.
 Legfinomabb férfi és női fehérneműk — Tejes kelengyék julányos árokon. Férfi divat-különlegességek Női blúzok. Automobil-ruházatok.

Két üres szoba

I. emeleten, erkélylyel, külön bejárattal, villanyvilágítással, irodának vagy lakásnak június 1-étől kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Dr. Schalk Sanatoriuma.

(Neues Curhaus) ABBAZIÁBAN

a physikai diätetikus terápia minden modern segédeszközével felszerelt gyógyintézet.

Egész éven át nyitva.

Hydrotherapeutikus, orthopädikus, diätetikus kezelés. Szabad-léggymódmódi hő- és sóványítókurák gyógy-gimnasztika, vibrációs massage, villamos teli- és fényfürdők, nap és légfürdők.

60 a legmodernebb kényelemmel felszerelt szoba és apartamente, délre és a tengerre nyíló kilátással. Központi fűtés, villamos világítás, lift.

Tudakozódásra szives készséggel felel a Neues Curhaus intézősége ABBAZIÁBAN.

Butorozott szoba

az Adamich téren hivatalnok részére kiadó. Kilátással a tengerre, villam világítás, cim a kiadóhivatalban.

ABBAZIA

HAUSNER PENSION

egész éven át nyitva.

ABBAZIA,

„Nemzetközi Hálókoosi Társaság“

fürdőtelepe egész éven át nyitva.

Iroda: **Stefánia szálloda.**

Sürgöncim: **Kuranstalten Abbazia.**

Egészen új berendezés. A fürdőigazgatóság összes épületei renoválva és a leg-elegánsabban ujonan beburkolva. Lift, villamos világítás, meleg- és hidegvízvezeték, tengerifürdők. A fürdőigazgatóság épületei: **Stefánia szálloda, Quarnero szálloda és kávéház, 1-ső 2-ik és 3-ik számú dependance, Amália, Angiolina, Flóra, Laura, Mandria, Slatina** vilák stb.

A társaság szállodái a fürdőhely központjában, a híres babérdőben a tengerparton, a legnagyobb, e nemben egyedülálló kényelmet nyújtják. (Angiolina tengerifürdő a Quarnero szálloda mellett, Lajos Victor főherceg meleg tengerifürdő és gyógyfürdő a Stefánia szállóval és a 2-ik számú dependanceval közvetlen összeköttetésben.)

A Quarnero kávéházban, a Glacier pavillonban, a Stefánia szálloda télikertjében és nagy éttermében naponta hangverseny. Az elegáns nagyközönség találkozó helye.

A legjobb híru könyha. Saját borpince, 25 féle francia pezsgő. Nagy társalgóhelyiségek, olvasóterem, zeneterem, játéktér, télikert, jól szellőztetett magas étterem nagy kiterjedésű saját park, gyönyörű kilátással a fiumei öböire (Quarnero) és a szigetcsoportha (Veglia, Cherso).

A Stefánia szállodában minden nyelven beszélnek. Tudakozódásra szives készséggel válaszol a „Nemzetközi Hálókoosi Társaság fürdőtelepeinek igazgatósága.“

Abbazia Stefánia szálloda.

**DUPLICAR NARCISO
 Butor-nagykereskedés és raktára**

FIUME - Piazza delle Erbe 6 sz. - FIUME.

Ajánlja a Görzi butorgyárból (Salcano) származó fa- és vasbutorait, képeket, tükröket és mindennemű kárpitos munkákat. Fiumében ezideig még nem ismert halhatatlan olcsó áron, melyek minőség tekintetében is versenyeznek a bécsi butorgyártmányokkal:

Trüimó 4 fiókos tükrörrel	22.— frt.
Trüimó egyszerű	20.— frt.
Szekerény egy ajtós fiókkal	20.— frt.
Szekerény két ajtós fiókkal	25.— frt.
Agy egy személyre	16.— frt.
Agy egy személyre esztergált lábakkal	17.— frt.
Agy két személyre kéttükrös	21.— frt.
Agy két személyre esztergált lábakkal	24.— frt.

➡ Mindennemű konyhabutor és berendezés. ➡

**Restaurant „CIRKVENICA“ Vendéglő
 CIRKVENICA.**

E' il ritrovo dei fiumani e da tutti coloro che desiderano trovare conforto cibi appetitosi, l'eccellente birra della fabbrica di Pilsen (fondata l'anno 1842) tratta dalla fonte migliore, servizio pronto, inappuntabile, e prezzi mitissimi.

Dev.mo
Gabriele Valjak.

A nagyközönség kedvenc nyaraló- és kiránduló helyén megnyitottam a „Cirkvenica“-hoz címzett vendéglőmet. Pontos és gyors kiszolgálás mellett jó ételeket és elsőrendű pilsdini sörökkel (alapított 1842-ben) szolgálók a közönségnek. Mérsékelt árakat biztosítottam.

Tisztelettel
Valjak Gábor.

Festartott hely a Fiumében levő

„ALLA SALUTE“

gyógyszertár

részére; **Dr. MIZZAN A.,**

az „ADRIA“ palotával szemközt. — Telefon 385.

A gyógyszertár ajánlja magát minden orvosi rendelést azonnal és exakt elkészíteni. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szepítőszerek, stb. stb.

E. HÖNIG

STABILIMENTO CROMO-LITO-TIPOGRAFICO

Con grande Deposito di Carta

Via Ciotta 28. FIUME Telefono No. 319.

Eseguisce commissioni di qualsiasi lavoro si in Cromo-litografia che in

TIPOGRAFIA,

secondo i sistemi pui recenti.

Garantisce il perfezionamento del lavoro unendo a questo sollecitudine e mittezza dei prezzi.

Si distingue nelle specialità di Reclami Artistici di grande effetto, così pure per Preventivi, Prezzi correnti ecc. ecc.